

[Undervisningsministeren.]

visning kan være gavnlige. En saadan Decentralisering af det højere Aandsliv, af Videnskabeligheden her i Landet mener jeg kan have sin Betydning. Oprindeligt var man ængstelig for, at et Universitet eller en Universitetsundervisning i Jylland ikke kunde samle tilstrækkelig mange Studenter, idet man mente, at Landets Hovedstad, den store By med alle sine Undervisningsmidler, med sine Institutter og Laboratorier, med sine Biblioteker og sine Museer o. s. v., o. s. v., alligevel vilde drage næsten alle Studenterne til sig, men man maa erkende, at Erfaringerne har vist, at der i Aarhus kan samles et ikke ubetydeligt Antal af studerende; der har i de senere Aar været over 100.

Man maa vist tillige erkende, at Københavns Universitet er overbelastet, og at en Aflastning kan være formaalstjenlig. Endvidere maa man vistnok indrømme, at hvad der end kan tale for København, den gamle Universitetsby gennem nu halvfemte Hundrede Aar, hvor man har alle de Institutioner og Undervisningsmidler, som jeg før nævnte, saa kan det ogsaa være en Fordel, at en Universitetsundervisning findes i en noget mindre By — ikke efter min Mening i en helt lille By, hvor Akademikerne let i for høj Grad kommer til at præge hele Byens Liv, hvor de kan faa en endnustærkere Fornemmelse, end maaske nogle af dem i Forvejen har, af at være ikke blot „Herrer i Aandernes Rige“, men ogsaa en ganske afgørende Faktor i det danske Samfundsliv. Jeg tror ikke, Erfaringerne fra de forskellige Lande i Almindelighed — der kan være Undtagelser — taler for det heldige deri, og navnlig vilde det under danske Forhold neppe være heldigt at have et Universitet i en ganske lille By.

Men i en jævnt stor By — og Aarhus er jo ingen Storby —, i en By med op imod en hundredtusinde Indbyggere, med et energisk Handels- og Industriliv, med en driftig og, som det nu har vist sig, meget offervillig Befolkning, smukt beliggende, med et udmærket Hospitalsvæsen, der stadig udvides og udvikles, med et Sindssygehospital, Jydsk Asyl, med en Fødselsanstalt, med et stort og rigt Statsbibliotek, er der utvivlsomt Betingelser for en Universitetsundervisning; det har jo den hidtidige forsøgsvisse Undervisning ogsaa godtgjort.

Jeg er derfor personlig en Tilhænger af, at der oprettes en Universitetsundervisning i Jylland, og at den kommer til at foregaa i Aarhus. Hverken jeg eller det

øvrigt Ministerium har imidlertid ment, at vi i Øjeblikket kunde gaa fuldt ud ind paa det Andragende, der foreligger fra „Universitetsundervisningen“, og som ikke blot gaar ud paa en Anerkendelse, men ogsaa paa, at Staten overtager Driften. Vi har ment det rigtigt i Øjeblikket at indskrænke os til det Lovforslag, som jeg hermed har den Ære at fremsætte for det høje Ting. Det er ikke langt, det er let overskueligt, det bestaar af 6 Paragraffer.

§ 1 giver Undervisningsministeren Bemyndigelse til at anerkende en saadan Universitetsundervisning, naar den nævnte Institution og Aarhus Kommune tilvejebringer og stiller til Raadighed de til videnskabeligt Arbejde og til Undervisning af de universitetsstuderende fornødne Lokaler med Tilbehør, herunder de nødvendige Laboratorier med Inventar og Instrumentarium; Ministeriet bemyndiges til at godkende de dertil knyttede Lærerkrafter samt at yde Tilskud til Institutionens Drift i Overensstemmelse med Bestemmelserne i de efterfølgende Paragraffer.

I § 2 bestemmes det saa, at Ministeren under de nævnte Forudsætninger kan anerkende dels en Undervisning, der fører igennem til afsluttende Eksaminer, altsaa en fuldkommen Universitetsordning, dels ogsaa, saa længe en saadan endnu ikke er oprettet, en Undervisning, der føres igennem til en Prøve, der kan træde i Stedet for en tilsvarende Prøve ved Københavns Universitet, og som altsaa skal afholdes i Aarhus, dels endelig en Undervisning i bestemte Fag til en Prøve ved Universitetet i København, naar Undervisningen kan gennemføres i Forbindelse med Undervisningen til Eksamen eller Prøve, der kan afholdes i Aarhus, og Ministeren bemyndiges i § 4 til straks at anerkende Undervisningen i Filosofi og til den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen.

Der skal stadig om Enkeltheder forhandles med Københavns Universitet, og om Midler kan der altsaa træffes Bestemmelse paa hvert Aars Finanslov, hvis Regering og Rigsdag maatte enes derom. Reglerne om Betingelserne for Indskrivning eller Immatrikulation, som det kaldes, for Adgangen til at følge Forelæsningerne skal ifølge den sidste Paragraf, § 6, være de samme, som til enhver Tid gælder for Københavns Universitet.

Ved dette Lovforslag — hvis det gennemføres — sker der altsaa en Anerkendelse af den Undervisning, som paa den Maade, jeg har skildret, er paabegyndt derovre i Aarhus, en Anerkendelse med eventuel Ud-